

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: S. M., narozený X, státní příslušnost X, t.č. bytem X,
zastoupený: Organizace pro pomoc uprchlíkům, z.s., se sídlem
Kovářská 4, 190 00 Praha 9,

proti

žalovanému: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Vízový odbor, se sídlem
Hradčanské nám. 5, 118 00 Praha 1,

v řízení o žalobě ze dne 30.6.2021 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14.5.2021 č.j.
305219/2021-VO,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 30.6.2021 téhož dne předanou k poštovní přepravě a zdejšímu soudu doručenou dne 1.7.2021 se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 14.5.2021 č.j. 305219/2021-VO, jehož kopie byla připojena, jímž byla posouzena žádost žalobce o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza v souladu s § 180e odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**), která byla žalobcem doručena na Velvyslanectví České republiky

v Tunisu. Žalovaný žádosti žalobce nevyhověl v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

2. **V žalobě** nejprve žalobce uvedl, že se svou manželkou, paní J. M., nar. X, bytem X, se seznámil v dubnu 2018 prostřednictvím sociální sítě Facebook. Od vzájemného seznámení spolu obě osoby téměř rok pravidelně komunikovaly a postupně si mezi sebou vybudovaly vztah. Manželka žalobce za ním nakonec v únoru 2019 zhruba na týden osobně přijela, přičemž žalobce ji v rámci dotčené návštěvy požádal o ruku. V dubnu 2019 posléze proběhla svatba. Oba manželé spolu po svatbě udržují každodenní kontakt, manželka za ním po svatbě přijela celkem pětkrát, konkrétně v květnu, červnu, srpnu, říjnu 2019 a březnu 2020. Zmiňované návštěvy trvaly vždy zhruba 10 dní. V souvislosti s vypuknutím pandemie onemocnění COVID-19 a špatným zdravotním stavem matky manželky žalobce se za ním jeho žena od března 2020 nedostala. Manželé však spolu udržují každodenní komunikaci, a to jak slovem, tak písmem. Společně by si rádi postavili dům na zahradě rodičů jeho manželky a žili rodinným životem. Manželka žalobce má na území ČR vytvořené stabilní zázemí. Bydlí v obecním bytě, kde by s ní dle potvrzení Obecního úřadu ve Strašicích mohl žalobce po svém příjezdu žít, přičemž má i zaměstnání, což ostatně vyplývá ze správního spisu. První žádost o udělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana Evropské unie (dále jen EU) podal žalobce Zastupitelskému úřadu České republiky v Tunisu (dále též ZÚ) dne 29.7.2019. V návaznosti na danou žádost byl s ním i jeho manželkou dne 17.10.2019 proveden pohovor. Na základě skutečností, jež z pohovoru vyplynuly, a předložených dokumentů ZÚ došel k názoru, že manželství mezi žalobcem a jeho manželkou bylo uzavřeno účelově s tím, že žalobce se jeho prostřednictvím snažil získat práva, která přísluší rodinným příslušníkům občanů EU. K tomuto závěru došel ZÚ s přihlédnutím k více skutečnostem, reflektoval mimo jiné krátkou dobu známosti obou manželů, výraznější věkový rozdíl mezi nimi a slabé socio-ekonomické zázemí žalobce. Rozhodnutí si žalobce osobně vyzvednul dne 16.11.2019 a proti němu bylo ve lhůtě podáno odvolání, respektive žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana EU, která prostřednictvím ZÚ směřovala žalovanému. Ještě před rozhodnutím o dotčené žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza však byla ze strany žalobce podána nová žádost o udělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana EU, a to dne 16.12.2019. Ve svém rozhodnutí ZÚ, které se dotčené žádosti týkalo, dovodil, že vzhledem k tomu, že od podání poslední žádosti uplynula krátká doba, během níž nedošlo k výrazným změnám rozhodných okolností, musí danou žádost rovněž zamítnout. Další žádosti byly následně podávány v roce 2020. O první z nich, stále před vydáním rozhodnutí žalovaného týkajícího se žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, nebylo ze strany ZÚ z důvodu vypuknutí pandemie onemocnění COVID-19 vůbec rozhodnuto. O výše zmíněné žádosti o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana EU bylo ze strany žalovaného rozhodnuto až 24.7.2020, tedy více než 6 měsíců po jejím podání. Žalovaný shrnul konkrétní poznatky, k nimž prostřednictvím pohovoru a předložených dokumentů došel ZÚ, a žádost rovněž zamítl. Prozatím poslední žádost, která je již uvedena výše, byla žalobcem podána dne 10.12.2020. Stejně jako v předchozích případech, i zde ZÚ dospěl k tomu, že sňatek mezi žalobcem a jeho manželkou byl uzavřen účelově, a diskutovanou žádost proto zamítl. Z toho důvodu podal žalobce žádost o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza rodinnému příslušníku občana EU, která byla směřována žalovanému. Ten však ve svém rozhodnutí souhlasil s názorem ZÚ a dotčenou žádost o nové posouzení zamítl.

3. Žalobce také mimo jiné uvedl, že účelovostí manželství a jejím posuzováním se zabývá legislativa a judikatura nejen na české, ale rovněž i evropské úrovni. Orgán, který o účelovosti manželství rozhoduje, musí zvážit a detailně prozkoumat, co osoby k uzavření manželství vedlo. Proto žalobce odkázal a vyjmenoval indikativní kritéria, a to jak pozitivní, tak negativní. Vzhledem k tomu, že zákonná ustanovení týkající se účelovosti manželství v případě krátkodobých víz jsou v zákoně o pobytu cizinců velmi skoupá, se dotčenou problematikou zabývá také judikatura tuzemských soudů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen **NSS**) ze dne 9.12.2015 sp.zn. 4 Azs 228/2015, rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 26.6.2019 sp.zn. 30 A 255/2018). Žalobce dále uvedl, že žalovaný zahájil odůvodnění napadeného rozhodnutí zkoumáním indikativních kritérií uvedených výše. Konkrétně tvrdil, že nelze konstatovat, že by žalobce bez problémů získal právo pobytu sám, že by byl pár před sňatkem v dlouhodobém vztahu, že by manželé sdíleli společnou domácnost, a že by přijali dlouhodobý či finanční závazek se společnou odpovědností. Dle názoru správního orgánu tedy žalobce naplnil všechna kritéria, která by poukazovala na nepravděpodobnost zneužití práv garantovaných výše zmíněnou směrnicí ze strany cizince. Kritéria negativní, která by naopak nasvědčovala možnému úmyslu zneužít dotčená práva, však žalovaný (až na existenci společného jazyka) z nevysvětlitelného důvodu nezkoumal. Tím, že žalovaný nezkoumal negativních kritéria, jednal v rozporu s postupem, jaký by se měl v těchto případech uplatnit. Pokud by žalovaný daná kritéria zkoumal, musel by dojít k názoru, že je žalobce nenaplní. Jak sám žalovaný uznal, oba manželé se před svatbou osobně setkali. V pravidelném kontaktu spolu ostatně byli již od roku 2018, což rovněž nabourává výše zmíněné tvrzení žalovaného týkající se absence dlouhodobosti vztahu. Co se shody v osobních údajích, okolnostech prvního setkání atd. týká, z rozhodnutí žalovaného ze dne 24.7.2020, č.j. 306529/2020-VO, vyplývá, že žalobce ví, kde jeho manželka pracuje, kolik vydělává, zda by společně chtěli mít děti atd. Byť se pár v některých věcech rozcházel, žalovaný v rozhodnutí netvrdil, že by se mělo jednat o zásadní neshody. Žalobce dodal, že shoda v dalších rozhodných skutečnostech (první setkání, vzájemná komunikace apod.) vyplývá rovněž z rozhodnutí ZÚ ze dne 6.11.2019. Další negativní indikativní kritéria, konkrétně důkaz o peněžní částce či daru předaném za účelem uzavření sňatku ani důkaz o předchozích účelových sňatcích, nebyly v napadaném ani žádném z předchozích rozhodnutí nalezeny. Kromě společného jazyka komunikace, kterou žalovaný rozporuje, tak žalobce dle prokázaných zjištění nenaplní žádná z negativních indikativních kritérií poukazujících na možnou existenci úmyslu zneužití práv ze strany cizince, která však žalovaný v rozhodnutí vůbec nereflektoval.
4. Dále žalobce poukázal na část odůvodnění týkající se jazykové bariéry. Zatímco ZÚ v roce 2019 tvrdil, že žalobce je schopen v omezené míře mluvit, žalovaný v napadaném rozhodnutí tvrdil, že jeho znalost českého jazyka je nulová. Zvláštní jsou rozpory mezi dvěma na sebe přímo navazujícími rozhodnutími. V rozhodnutí ze dne 16.2.2021 ZÚ uvádí, že žalobci bylo předloženo 9 otázek v českém jazyce, přičemž žalobce na většinu z nich nebyl schopen správně odpovědět. Žalovaný v napadaném rozhodnutí uvedl, že žalobci byl předložen formulář 10 českých otázek, avšak žalobce daným otázkám vůbec neporozuměl. Na základě velmi rozdílných tvrzení žalovaného a ZÚ lze zpochybňovat, do jaké míry jsou daná tvrzení relevantní a vypovídající. V judikatuře bylo uvedeno, jakým způsobem má správní orgán, který rozhoduje o případné účelovosti manželství, postupovat, aby byl daný postup řádný. Jednou z povinností správního orgánu je skutečnost, že musí v rámci svého rozhodnutí reflektovat jak okolnosti podporující jeho

názor, tak okolnosti, které jej rozporují. Na jejich základě musí daný orgán následně jasně odůvodnit, proč došel k závěru, že se v konkrétním případě jedná o účelové manželství. K výše nastíněnému postupu však v případě napadeného rozhodnutí nedošlo. Žalobce již uváděl, že žalovaný vyjma společného jazyka komunikace nezkoumal, zda jsou v případě žalobce přítomna negativní indikativní kritéria, jež by poukazovala na možný úmysl žalobce zneužít práva přiznaná rodinným příslušníkům občanů EU. Všechny argumenty, které žalovaný uvedl, jsou v neprospěch žalobce. Žalovaný naprosto opomenul zmínit v očích žalobce pozitivní skutečnosti jako např. plnou moc otce manželky žalobce k tomu, že si na pozemku, na němž stojí dům rodičů jeho manželky, může žalobce společně s manželkou postavit dům. Dále nebyl zmíněn ani souhlas Obecního úřadu obce Strašice, kterým je jeho manželce udělen souhlas k tomu, aby s ní žalobce mohl bydlet v obecním bytě, jehož je nájemkyní, nedošlo ani na stabilní zázemí jeho manželky atd. Žalovaný selektivně vybíral pouze takové skutečnosti, které se mu hodily do jeho argumentační linky. Výše bylo popsáno, jakým způsobem přistoupil žalovaný k posuzování žalobcova případu. Ačkoliv měl judikaturou nastaven postup, jakého se měl při zjišťování a následném prokazování účelovosti manželství držet, neučinil tak. Žalovaný zejména nereflektoval všechny okolnosti, které vyšly v řízení na povrch, naopak si vybíral pouze ta tvrzení a ty skutečnosti, které hovořily v jeho prospěch. O tom mluví například fakt, že vůbec nezkoumal negativní indikativní kritéria a do své argumentace nezahrnul konkrétní skutečnosti (stavba domu, prokázaná komunikace, souhlas s ubytováním manžela). Mimo to nesprávně posoudil existenci společného jazyka komunikace manželů, kdy místo zkoumání jejich vzájemné potřeby komunikovat a jejich reálné komunikace testoval celkové znalosti jazyka žalobce. I v tomto případě se lze s výsledky zjištění žalovaného těžko ztotožnit, jelikož se rozchází s jeho vlastními zjištěními z rozhodnutí ze dne 24.7.2020 a se zjištěními ZÚ. Žalovaný v důsledku všeho shora uvedeného řádně nezjistil skutkový stav celého případu, což se posléze promítlo i do samotného odůvodnění. Kvůli všem pochybením žalovaného je jeho rozhodnutí ve světle rozsudku NSS ze dne 26.9.2018 sp.zn. 10 Azs 68/2018 nepřezkoumatelné. Závěrem žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

5. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 14.5.2021 č.j. 305219/2021-VO** byla posouzena žádost žalobce o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza v souladu s § 180e odst. 6 zákona o pobytu cizinců, která byla žalobcem doručena na Velvyslanectví České republiky v Tunisu. Žalovaný žádosti žalobce nevyhověl v souladu s § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců. Na základě shromážděných informací z provedeného šetření vyhodnotil ZÚ Tunis manželství žalobce s občankou České republiky (dále jen **ČR**) J. M., nar. X, jako uzavřené za jediným účelem, kterým je záměr žalobce požívat práva volného pohybu a pobytu zaručeného na základě směrnice 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, a zákona o pobytu cizinců, jež by mu jinak nepříslušelo.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný mimo jiné uvedl, že nelze konstatovat, že by žalobce bez problémů získal právo pobytu sám. Žalobce nikdy necestoval do zemí EU a šetřením bylo zjištěné, že jeho socioekonomické zázemí v Tunisku je slabé, nevlastní žádnou nemovitost, nebyl předložen výpis z účtu ani pracovní smlouva. Při podání krátkodobého schengenského víza tak byla žádost žalobce zamítnuta pro neprokázání schopnosti opatřit si legálním způsobem prostředky k obživě po dobu pobytu a neprokázání úmyslu opustit území schengenského prostoru před skončením platnosti víza z důvodu nedostatečného ekonomického zázemí ve své zemi. Žalobce má bratra ve Francii

a mnoho známých, kteří již jsou na území ČR nebo se snaží vízum v režimu rodinného příslušníka občana EU dostat. Z důvodu špatné finanční a sociální situace je žalobce motivován uzavřít sňatek s cílem získat pobytové oprávnění v ČR. Nelze konstatovat, že by byl pár před sňatkem v dlouhodobém vztahu. Žalobce uvedl, že se s manželkou seznámil v roce 2018 na Facebooku, když sám oslovil o 17 let starší ženu. Ačkoliv tato skutečnost nemůže být sama o sobě důvodem pro zamítnutí žádosti o vízum, lze takového manželství nepochybně považovat za nekonvenční. Tomu kromě jiného svědčí skutečnost, že žalobce je v kontaktu s mnoha různými ženami z celé Evropy, sám kontaktoval manželku bez jakékoliv předchozí známosti, a to ze zcela jiného kulturního prostředí. Hned při první návštěvě v únoru 2019 se pár domluvil na svatbě a po dvoutýdenní osobní známosti uzavírají při druhé návštěvě v dubnu 2019 sňatek. Po svatbě se manželé viděli třikrát a to dvakrát v roce 2019 a naposledy v březnu 2020. Délka návštěv byla vždy okolo 10 dnů. V případě žalobce se jedná již o pátou žádost na ZÚ Tunis. Jelikož žalobce podává žádosti v krátkém časovém horizontu, nelze zamítavá rozhodnutí ZÚ Tunis změnit, jelikož mezi manželi nenastaly žádné skutečnosti, které by svědčily ve prospěch žalobce. Mezi manželi stále existuje jazyková bariéra. Manželé uvádějí, že jejich společný komunikační jazyk je čeština. Žalobce však není schopen česky komunikovat, a to jak mluvenou, tak psanou formou, a to i přes to, že údajně absolvoval kurz češtiny. Není tedy jasné, jak spolu nyní, natož v minulosti pár komunikoval. Manželé nepřijali žádný dlouhodobý či finanční závazek se společnou odpovědností, také nesdíleli společnou domácnost, tj. nepodíleli se na nákladech společné domácnosti. Není tedy naplněno ani jedno z kritérií, které by naznačovala, že pravděpodobně nedošlo ke zneužití práv Společenstva. Seznámení na internetu je v dnešní době běžné, avšak v případě žalobce, který oslovil svou nynější manželku, která pochází ze zcela jiného kulturního prostředí, se kterou nemají společný jazyk a která je věkově o dost starší, nelze považovat za jiné než účelové. Kromě krátkodobosti vztahu před i po sňatku a prokazatelné jazykové bariéry, manželé nekonají žádné kroky, kromě žalobcových žádostí o víza, k tomu, aby žili ve společné domácnosti. Pár se od března roku 2020 ani jednou neviděl. Důvodem proč manželka žalobce od března 2020 nenavštívila, je údajně její autonehoda a skutečnost, že se stará o své rodiče. Žalobce a jeho manželka tvrdili, že se stará o oba rodiče a sice chtěla přijet, ale kvůli její autonehodě je aktuálně doma a nemůže jít ven. Dle dostupných informací se jednalo o přechodný úraz v prosinci 2020 a manželka žalobce tedy mohla svého manžela navštívit v rozmezí od března do prosince 2020 a následně i v roce 2021. Manželka žalobce sice tvrdí, že pečuje o oba rodiče, ale zároveň má dvě práce. Po komunikaci s Úřadem práce - krajská pobočka v Plzni bylo zjištěno, že manželka nemá žádné následky po autonehodě a že se jednalo o krátkodobý úraz, od letošního roku má dvě práce, obě na poloviční úvazek. Úraz ji tedy při práci nijak neomezuje a nemá dle tvrzení úřadu práce žádné následky po autonehodě, které by ji při práci omezovaly. Žalovaný dále konstatoval, že žalobci byl při pohovoru na ZÚ Tunis předložen formulář 10 českých otázek, na které měl odpovědět a také 5 vět, které měl z francouzštiny a následně z arabštiny přeložit do češtiny. Českým otázkám žalobce vůbec neporozuměl a ani na jednu z nich neodpověděl. Co se týká překladu francouzských/arabských vět do češtiny žalobce francouzským větám vůbec neporozuměl. Následně mu byly věty přeloženy do arabštiny a i přesto nebyl schopen věty přeložit, natož na ně správně odpovědět. Tento nezáměr vypovídá jednak o kvalitě vztahu, kdy si manželé prokazatelně nerozumí, jednak o opravdové snaze žalobce naučit se český jazyk ZÚ Tunis i MZV ČR vychází z reálného, nikoliv z tvrzeného postoje žalobce, tj. jeho snahy učit se česky.

Žalobce reálně neovládá společný komunikační jazyk a tedy tvrzení zástupce žalobce, že se snaží češtinu naučit, nelze akceptovat. Jazyková bariéra byla na základě předloženého formuláře potvrzena. Jazykovou bariéru mezi manželi prokazuje i výpověď manželky, která uvedla, že v případě, že by se chtěla s žalobcem rozvést, bude ji muset dát 10 dinárů (cca 77 Kč). Ve skutečnosti je však tradice a skutečnost taková, že 10 dinárů slouží jako věno při uzavírání sňatku. Tato skutečnost také svědčí o tom, že manželka žalobce nemohla porozumět svatebnímu obřadu a tedy nezná právní dopady uzavření manželství v Tunisku. Okolnosti svatby již byly posuzovány v rámci minulé žádosti. Svatba proběhla spolu s bratrem žalobce, což vyplývá i z předložené fotodokumentace. Z ČR se svatby kromě manželky žalobce nikdo nezúčastnil. Dle tvrzení obou manželů se svatby mělo účastnit přes 300 hostů, otázkou však je kolik hostů bylo přítomno ze strany bratra žalobce a kolik ze strany žalobce. Žalovaný při hodnocení otázky účelovosti manželství může dojít ke změně při hodnocení získaných poznatků a správní orgán může později dojít k závěru, že se o účelově uzavřené manželství nejedná, avšak v případě žalobce k žádnému posunu nedošlo. Nelze ani přisvědčit tvrzení, že se žalobce snaží učit český jazyk, když ani po třech letech vztahu není schopen odpovědět na základní otázky a přeložit jednoduché věty. Je s podivem, že po třech letech vztahu, kdy manželka nehovoří žádným jiným jazykem než češtinou, žalobce neovládl ani základy českého jazyka. Tato skutečnost tak svědčí tomu, že pár není schopen komunikovat a sdělovat si jakékoliv skutečnosti, jelikož žalobcova znalost češtiny je nulová. Kromě toho manželka od března 2020 žalobce nenavštívila. Vztah se tedy nijak za tři roky nevyvinul. Na základě výše uvedených skutečností žalovaný uvedl, že bylo jednoznačně prokázáno, že manželství mezi žalobcem a paní M. bylo uzavřeno čistě účelově a žalobce nemá v úmyslu vést s občankou ČR rodinný život. Prostřednictvím sňatku s občankou ČR se snaží pouze získat právo vstupu a pobytu v ČR a díky tomu v celé EU. Okolnosti online seznámení, neexistence společného jazyka, krátká doba známosti před uzavřením sňatku, krátké trvání manželství, špatná finanční situace žalobce a pochybnosti okolo předložených pracovních smluv jsou natolik závažné, že žalovaný dospěl k závěru, že zamítací důvod uvedený v § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců je dán.

6. **Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě dne 10.9.2021** mimo jiné uvedl, že považuje žalobu za nedůvodnou, neboť manželství žalobce bylo uzavřeno po dvou týdnech osobní známosti, kdy seznámení proběhlo na Facebooku, přičemž byl žalobce v kontaktu i s jinými ženami z celé EU. Žalobce kontaktoval starší ženu ze zcela jiného kulturního a náboženského prostředí, se kterou nemá žádný společný jazyk, a hned při první návštěvě ji nabízí uzavření sňatku. K tomu žalovaný odkázal na rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 15.6.2020 č.j. 14 A 190/2018-42 a Krajského soudu v Ostravě ze dne 8.2.2021 č.j. 59 A 14/2020-76 a konstatoval, že i v těchto případech se v souhrnu jedná o účelové uzavření manželství a poukázal na to, že se manželé před uzavřením sňatku viděli pouze jednou. K účelovosti tvrzení žalovaný uvedl, že spolu s okolnostmi, tj. např. Tuniska jako migračně rizikové země, neexistence socioekonomického zázemí žalobce, vše nasvědčuje tomu, že manželství bylo uzavřeno s cílem obejít zákon o pobytu cizinců. V napadené rozhodnutí žalovaný na základě správního spisu došel v souhrnu k tomu, že bylo prokázáno obcházení zákona o pobytu cizinců a žalobce nemá v úmyslu vést s manželkou společný rodinný život.

Dále žalovaný uvedl, že manželé prokazatelně neovládají žádný společný jazyk. Argumenty právního zástupce žalobce jsou ničím nepodložené, jelikož ten měl k dispozici pouze rozhodnutí o žádosti o nové posouzení důvodů neudělení víza a jiné dokumenty,

kteřé jsou součástí spisu, a které dokazují jazykovou bariéru, právní zástupce žalobce neviděl. Není tedy zřejmé, z čeho právní zástupce žalobce vychází, když rozporuje jednotlivá tvrzení ZÚ Tunis či žalovaného, aniž by byl seznámen s obsahem spisu. Jazyková bariéra je prokázána. Žalobce i jeho manželka shodně tvrdí, že komunikují přes Google překladač. Tvrzení, že se manželé dorozumívají česky prostřednictvím překladače, nelze vyložit tak, že by manželé měli společný jazyk. Kdyby ten ovládali, nemuseli by komunikovat prostřednictvím překladače. Google překladač je schopen přeložit psaný text, tedy pokud si manželé píšou přes Facebook, jsou schopni veškerou komunikaci překládat přes překladač. Z tohoto důvodu tedy navzájem znají určité osobní informace. U manželství by měl být společný jazyk základem komunikace. Manželé jsou tedy do určité míry schopni komunikovat přes třetí stranu, tj. Google překladač, ne však osobně. To bylo zmíněno na příkladu uzavírání sňatku, kdy žalobce uváděl, že vše z arabštiny překládal manželce do češtiny, nicméně si žalovaný není jist, jak toto bylo možné, když na otázku „Jak se jmenujete?“ odpověděl: „J. M.“. Argument právního zástupce žalobce, že manželé mají společný jazyk, je tedy zcela od věci, jelikož žalovaný má za to, že bylo zcela jednoznačně prokázáno, že spolu manželé česky nedokáží hovořit. Z vízového spisu vyplývá, že pohovory probíhaly na žádost žalobce v arabštině. Česky byl schopen odpovídat pouze heslovitě, z čehož opět nelze dovozovat neexistenci jazykové bariéry. Pokud nebyl schopen vést pohovor v češtině, odpovědět na položené otázky v češtině a pouze heslovitě řekl pár slov, to vše dokládá, že český jazyk ani po třech letech společného vztahu neovládá. Ve vztahu tedy nedošlo k žádnému posunu a žalobce neprokázal snahu učit se česky. Současně žalovaný poukázal na to, že zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen **správní řád**), se na tento typ řízení nepoužije, tedy žalovaný ani zastupitelský úřad v Tunisu nejsou povinni odpovídat na každou námitku, resp. argument, jak vyplynulo z rozsudku NSS ze dne 23.10.2013 č.j 9 As 92/2013-41.

K předloženým důkazům žalovaný uvedl, že soudní přezkum neslouží k dokládání nových skutečností. Jak žalovaný, tak soud, vychází ze správního spisu a z dokumentů zde vložených. Předložené lékařské zprávy nevyvracejí tvrzení žalovaného, jelikož nebylo nijak doloženo, že manželka potřebuje péči manžela a má nařízený nutný klid na lůžku. Stejně tak lékařská zpráva nevyvrací důkaz přiložený k žádosti o vízum, že otec manželky žalobce potřebuje péči a je trvale nepohyblivý. Jelikož právní zástupce žalobce nijak nerozporuje, že má manželka dvě práce, kdy jí je zároveň nařízen nutný klid a je jí přiznán invalidní důchod. Současně však právní zástupce zmiňuje, že manželka žalobce nemůže cestovat za svým manželem, se kterým, dle jejího tvrzení, chce sdílet společnou domácnost a vést rodinný život. Skutečností tedy je, že se manželé od března 2020 neviděli. Cestování do Tuniska sice bylo ztíženo, ne však znemožněno. Lze tedy uvést s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích ze dne 28.4.2021 sp. zn. 52 A 53/2020, že: „...v konečném důsledku není podstatné, co všechno žalobce a jeho manželka tvrdí, ale jak se reálně chovají...“. Závěrem žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

7. **Ze zasláního správního spisu vedeného žalovaným v této věci** vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 14.5.2021 i ve vyjádření žalovaného ze dne 10.9.2021 odpovídají obsahu spisu. Napadené rozhodnutí ze dne 14.5.2021 bylo žalobci doručeno dne 3.6.2021 (viz žaloba).
8. **Žalobce replikou ze dne 5.10.2021** reagoval na vyjádření žalovaného, kdy uvedl, že žalovaný v prvním bodě vyjádření tvrdí, že jeho rozhodnutí, jakož i rozhodnutí ZÚ, je řádně právně i věcně odůvodněno s tím, že tvrzené skutečnosti vyplývají ze spisového

materiálu. K tomu žalobce zopakoval v žalobě uvedenou pasáž ze sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě s označením KOM(2009) 313 a citoval bod 19, 20 rozsudku NSS ze dne 26.9.2018 sp. zn. 10 Azs 68/2018. Dle názoru žalobce ani žalovaný, ani ZÚ, výše uvedený postup nerespektoval. Žalovaný ve svém rozhodnutí prokazatelně selektivně vybíral pouze ty skutečnosti, které svědčily v neprospěch žalobce. Ke skutečnostem, jež naopak svědčí ve prospěch žalobce, se nevyjádřil. Z toho důvodu nelze ve smyslu výše uvedených citací brát odůvodnění žalovaného jako směřodonné, jelikož trpí vážnými vadami. Stejný názor zastával žalobce rovněž ve vztahu k rozhodnutí ZÚ. Pokud by dané rozhodnutí vycházelo z vízového spisu, měl žalobce za to, že by při respektování všech shora zmíněných zásad a pravidel nemohlo mít pouze jednu stranu, na níž ZÚ odůvodňuje zamítnutí žalobcovy žádosti o vízum, jako tomu bylo ve skutečnosti. Ve druhém bodě vyjádření poukazoval žalovaný zejména na okolnosti seznámení manželů. Žalobce namítal, že žalovaný i v tomto případě postupoval ve svém rozhodnutí selektivně. Seznámení přes sociální sítě je v dnešní době naprosto normální záležitostí. Manželství žalobce s jeho manželkou trvá již více než 2 roky s tím, že manželé jsou prostřednictvím různých komunikačních kanálů (telefon, Facebook atd.) v pravidelném kontaktu. Manželka za žalobcem po svatbě celkem pětkrát přijela a měla tak možnost podrobněji poznat tuniskou kulturu. Před prvním osobním setkáním spolu obě osoby navíc téměř rok komunikovaly. Žalovaný ale ve svém rozhodnutí žádnou z výše uvedených skutečností neposuzoval, bez jejich řádného zasazení do širšího kontextu celého případu je pouze uvedl. Dle žalobce rok v podstatě každodenní komunikace je dostatečně dlouhá doba na to, aby mohl někoho poznat a rozhodnout se, zda chce s danou osobou být či nikoliv. Zároveň dodal, že i přes všechna zamítnutí žádostí jsou manželé pořád spolu, což hypotézu žalovaného o účelovosti manželství vyvrací. Žalobce vyjádřil, že správní rozhodnutí by mělo vycházet právě ze správního spisu, tedy by v něm měly být reflektovány všechny informace, které se v dokumentech obsažených ve spisu objevují. Pokud je dle žalovaného ve spisu obsaženo něco zásadního, proč to není uvedeno také v rozhodnutí? Žalobce má k dispozici všechna rozhodnutí, která s jeho případem souvisí, s tím, že v žalobě uváděl rozporná tvrzení správních orgánů související s jeho znalostí českého jazyka, jež jsou v daných rozhodnutích uvedena. Jako příklad lze uvést rozhodnutí ZÚ, na které reaguje napadané rozhodnutí. V rozhodnutí ZÚ je uvedeno, že žalobce dostal v rámci pohovoru 9 otázek v českém jazyce, přičemž na většinu z nich nebyl schopen odpovědět. V napadaném rozhodnutí žalovaného je ale napsáno, že žalobce dostal formulář 10 českých otázek a ani na jednu z nich neodpověděl. Z těchto rozporů se zdá, že ani samy správní orgány neví, jaká je žalobcova znalost českého jazyka. Žalobce by zároveň rád zdůraznil, že dle zprávy o šetření Veřejného ochránce práv ČR ze dne 10.5.2012, sp. zn. 4715/2011/VOP, vyplývá, že při posuzování účelovosti manželství je důležitá zejména komunikační potřeba obou manželů. Existence či naopak neexistence společného jazyka by tak měla být brána spíše jako indicie, která může na komunikační potřebu (ne)poukazovat. Žalobce nezasíral, že jeho znalost českého jazyka není ideální, jedním dechem však zdůraznil, že s manželkou je v pravidelném kontaktu, což existenci komunikační potřeby potvrzuje. K pátému bodu vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že způsob, jakým by se dle názoru Komise a českých soudů měla indikativní kritéria posuzovat, rozebírá již v žalobě. Avšak s přihlédnutím k rozhodování žalovaného a ZÚ je téměř nemožné, aby některá kritéria naplnil. Nechápe tedy, jak mu může klást žalovaný k tíži, že s manželkou nemá společnou domácnost nebo že nepřijali společný závazek, když mu s ní neumožní pobývat na území ČR. Jakým způsobem si tedy může vzít hypotéku? Jak může se svou manželkou sdílet společnou

domácnost? V případě několika dalších tvrzených nedostatků, které se v daném bodě vyjádření nachází a ještě nebyly zmíněny v replice, by žalobce rád podotknul, že je žalovanému, respektive ZÚ v minulosti již vyjasnil. Jako příklad lze uvést žalobcovy plány do budoucna. V rozhodnutí žalovaného ze dne 24.7.2020 je uvedeno, že „[p]ár se shoduje na tom, že chtějí žít v České republice a nechtějí mít děti.“ Žalovaný však dané vyjádření označil za nespolehlivé. Obdobně postupoval ZÚ v rozhodnutí ze dne 16.2.2021 v souvislosti s plánem žalobce a jeho manželky na stavbu domu na zahradě manželčina otce. V tomto případě bylo dotčené tvrzení bez jakéhokoli odůvodnění označeno za účelové. Ačkoliv se tedy tvrzení žalobce a jeho manželky shodují a pokud je to možné, tak jsou podloženy i důkazy, žalovaný ani ZÚ je stejně nereflektují. Z toho důvodu není žalobci jasné, jakým jiným způsobem má žalovanému či ZÚ informace poskytnout a svá tvrzení prokázat. V neposlední řadě žalobce uvedl, že doložené lékařské zprávy měly za cíl pouze dokreslit kontext celého případu. V rámci lékařských zpráv bylo zmíněno, že manželka žalobce je v pracovní neschopnosti, tj. v současné době nepracuje. Zároveň bylo doloženo, že se dlouhodobě stará o svou matku, která má velké zdravotní obtíže. Zdravotní stav otce manželky žalobce rovněž není ideální. Poslední dvě skutečnosti samy o sobě komplikují manželce žalobce jakoukoliv mobilitu. Za naprosto absurdní považuje žalobce vyjádření žalovaného o možnostech cestování do Tuniska. V letech 2020 a 2021 nastala v celém světě naprosto bezprecedentní situace, která zasáhla zejména cestování. Pokud si žalobce odmyslí situaci své manželky a jejích rodičů, nechápe, jak mohl žalovaný při pomýšlení na hodinu od hodiny se měnící opatření, testy, karantény, zrušené lety, repatriační lety či nemožnost cestovat z jednoho okresu do druhého uvést to, co uvedl ve vyjádření. Závěrem žalobce opětovně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

9. Dle **§ 4 odst. 1 písm. a)** s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Podle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Dle **§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.** ve věcech neudělení krátkodobého víza rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu.
10. Podanou žalobou se žalobce domáhal z důvodů shora uvedených zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 14.5.2021, ale soud z níže uvedených důvodů shledal, že žaloba není důvodná. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání dle **§ 51 odst. 1 s.ř.s.**, jelikož žalobce ani žalovaný nařízení jednání nepožadovali.
11. Dle **§ 180e odst. 6 věta první a druhá zákona pobytu cizinců** Ministerstvo zahraničních věcí posuzuje soulad důvodů neudělení krátkodobého víza, zrušení platnosti krátkodobého víza nebo prohlášení krátkodobého víza za neplatné, o kterých rozhodl zastupitelský úřad, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie. Ministerstvo zahraničních věcí dále posuzuje soulad důvodů zrušení platnosti krátkodobého víza uděleného cizinci, který na území požívá příslušných výsad a imunit, s důvody stanovenými přímo použitelným právním předpisem Evropské unie, a jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie, s důvody uvedenými v § 20 odst. 5 uvedeného zákona.

12. Podle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců cizinci, který žádá o krátkodobé vízum jako rodinný příslušník občana Evropské unie a sám není občanem Evropské unie a hodlá provázet občana Evropské unie na území nebo následovat občana Evropské unie, který na území pobývá, se krátkodobé vízum neudělí, jestliže se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat vízum k pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.
13. V úvodu zdejší soud konstatuje, že předmětem přezkumu v nyní posuzované věci je rozhodnutí o nové posouzení důvodů neudělení krátkodobého víza, které je zvláštním druhem opravného prostředku proti rozhodnutí o neudělení víza podle § 180e zákona o pobytu cizinců. V tomto řízení je výslovně vyloučena aplikace části druhé a třetí správního řádu. Zákon o pobytu cizinců na místo toho v § 169j a § 167 odst. 1 písm. c) speciální úpravu, jak opatřovat skutečnosti a poznatky (výpovědi, vysvětlení, pohovory) pro účely rozhodování podle zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS č.j. 7Azs 326/2017-21).
14. Podstatou přezkumu v souzené věci je tedy rozhodnutí ZÚ v Tunisu vydané žalobci v řízení o udělení krátkodobého víza dle § 20 odst. 1 zákona o pobytu cizinců podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství. Tímto je Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex) a následné posouzení zákonnosti tohoto rozhodnutí žalovaným.
15. Při rozhodování o udělení víza bylo podstatné, zda správní orgán mohl uzavřít tak, že bylo naplněno ustanovení výše citovaného ustanovení § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců platného v rozhodné době.
16. NSS se k otázce zjišťování účelově uzavřených sňatků opakovaně ve své judikatuře vyjádřil v rozsudku ze dne 6. 10.2015 č. j. 10 Azs 115/2015-38, v němž uvedl, že „ (...) Vzhledem k tomu, že právní úprava zákona o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie, je v tomto směru vhodné poukázat na sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států [sdělení Komise ze dne 2.7.2009, KOM(2009) 313]. Při úvaze, zda existuje úmysl zneužít práv přiznaných směrnicí výlučně za účelem obejít vnitrostátní právní předpisy upravující přistěhovalectví, lze užít dvou souborů indikativních kritérií, jež poukazují na to, že zneužití práv Společenství je v daném případě nepravděpodobné, nebo naopak spíše pravděpodobné“.
17. Protože relevantní právní úprava vychází z práva EU, žalovaný postupoval rovněž i ze sdělení komise Evropskému parlamentu a Radě č. COM (2014)604 Final, jehož přílohou je Příručka pro řešení otázky účelových sňatků mezi občany EU a státními příslušníky třetích zemí v kontextu práva EU o volném pohybu občanů EU. Uvedená Příručka obsahuje výčet indikativních kritérií, kterými se žalovaný jako vodítkem řídil, a poměry žalobce a jeho manželky v době od uzavření sňatku a to až do doby vydání napadeného rozhodnutí, hodnotil.
18. V dané věci je mezi účastníky řízení spor o závěr žalovaného o neudělení krátkodobého víza žalobci z hlediska § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.
19. Zdejší soud se plně ztotožňuje se závěry žalovaného a ZÚ. Zásadními kritérii dle shora uvedené Příručky byl způsob seznámení manželů přes internet, jejich sporadická setkání a existující jazyková bariéra. Žalobce uvedl, že se s manželkou seznámil v roce 2018 na Facebooku, kdy sám oslovil o 17 let starší ženu. Ačkoliv tato skutečnost nemůže být sama

o sobě důvodem pro zamítnutí žádosti o vízum, lze takového manželství nepochybně považovat za neobvyklé. Tomu kromě jiného svědčí skutečnost, že žalobce je v kontaktu s mnoha různými ženami z celé Evropy, sám kontaktoval bez jakékoliv předchozí známosti současnou manželku, která je ze zcela jiného kulturního prostředí. Hned při první návštěvě v únoru 2019 se pár domluvil na svatbě a po dvoutýdenní osobní známosti uzavřeli při její druhé návštěvě v dubnu 2019 sňatek v Tunisku. Po svatbě se manželé viděli třikrát, a to dvakrát v roce 2019 a naposledy v březnu 2020. Délka návštěv byla vždy okolo 10 dnů. Ze spisového materiálu vyplývá, že mezi manželi stále existuje jazyková bariéra. Manželé uvádějí, že jejich společný komunikační jazyk je čeština, avšak žalobce není schopen česky komunikovat, a to jak mluvenou tak psanou formou, a to i přes to, že údajně absolvoval kurz češtiny. Není tedy jasné, jak spolu nyní, natož v minulosti pár komunikoval. Žalobci byl při pohovoru na ZÚ Tunis předložen formulář 10 českých otázek, na které měl odpovědět a také 5 vět, které měl z francouzštiny a následně z arabštiny přeložit do češtiny. Českým otázkám žalobce vůbec neporozuměl a ani na jednu z nich neodpověděl. Co se týká překladu francouzských/arabských vět do češtiny žalobce francouzským větám vůbec neporozuměl. Následně mu byly věty přeloženy do arabštiny a i přesto nebyl schopen věty přeložit, natož na ně správně odpovědět. Tento výsledek vypovídá jednak o kvalitě vztahu, kdy si manželé prokazatelně jazykově nerozumí a nelze ho hodnotit jako opravdovou snahu žalobce naučit se český jazyk. Žalobce tedy reálně neovládá společný komunikační jazyk, když jazyková bariéra byla na základě předloženého formuláře potvrzena. Používání překladače při komunikaci žalobce s manželkou prostřednictvím sociální sítě Facebook není samozřejmě nedovolené, ale sama manželka žalobce dne 9.2.2021 do protokolu sepsaného na Policii ČR, odbor cizinecké policie Plzeň, mimo jiné uvedla, že neumí anglicky a manžel uměl trochu česky. Lze tedy pochybovat o jejím údaji, že rozuměla při svatebním obřadu vedeném v arabštině, kdy jí manžel tlumočil do češtiny. Kopie vzájemné komunikace mezi manželi připojená k žalobě obsahuje toliko slovní vyznání náklonnosti v českém jazyce za pomoci překladače, jak je zřejmé z obsahu těchto zpráv, a připojené obrázky (případně videa) dostupné na sociální síti. Jazykovou bariéru mezi manželi prokazuje i výpověď manželky žalobce, která uvedla, že v případě, že by se chtěla s ním rozvést, bude jí muset dát 10 dinárů (cca 77 Kč). Ve skutečnosti je však tradice a skutečnost taková, že 10 dinárů slouží jako věno při uzavírání sňatku. Tato skutečnost také svědčí o tom, že manželka žalobce nemohla porozumět svatebnímu obřadu a tedy nezná právní dopady uzavření manželství v Tunisku. Zdejší soud dále poukazuje na argumentaci žalovaného, že manželé nepřijali žádný dlouhodobý či finanční závazek se společnou odpovědností, nesdíleli společnou domácnost, tudíž se ani nepodíleli na nákladech společné domácnosti, za což nelze považovat výše uvedené krátkodobé pobyty manželky žalobce v Tunisku. Je sice pravdou, že seznámení na internetu je v dnešní době běžné, avšak v případě žalobce, který oslovil svou nynější manželku, která pochází ze zcela jiného kulturního prostředí, s nímž nemají společný jazyk a která je věkově o dost starší, i když věk je jen číslo, lze s ohledem na veškeré zjištěné okolnosti daného případu považovat za účelové. Pokud by ze strany žalobce i jeho manželky jednalo o skutečný zájem na společném soužití, nepochybně by se oba snažili naučit se alespoň komunikovat (nikoli ovládat jazyk i gramaticky) v rodném jazyce druhého manžela (*pozn. soudu – v Tunisku se běžně dá domluvit i francouzským jazykem*), což ale v této věci nebylo zjištěno ani prokázáno.

20. S ohledem na komplexní přezkoumání průběhu správního řízení dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného

skutkového stavu a správní orgán nepochybil při hodnocení důkazů a vypořádal se s nimi logickým a přezkoumatelným způsobem. Zdejší soud se tedy ztotožnil se závěrem žalovaného o účelovosti žalobcem uzavřeného sňatku, z čehož je zřejmé, že došlo k naplnění důvodů pro neudělení krátkodobého víza dle § 20 odst. 5 písm. e) zákona o pobytu cizinců.

21. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když ji neshledal důvodnou s ohledem na shora uvedené rozhodné skutečnosti.
22. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 21. prosince 2021

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně